

1. Joseph Sauer: Wesen und Wollen der christlichen Kunst. Herder, 1926., str. 22. — **2. Joseph Kühnel: Von der Enkelin Gottes.** Gedanken über religiöse Kunst. Mit 8 Bildern. Herder 1926., str. 128.

1. Poznati nasljednik prof. F. X. Krausa, dr. Dr. Joseph Sauer, održao je 9. V. 1925. prigodom svečanog preuzeća rektorske vlasti Freiburškog sveučilišta govor, koji je otiskan u ovoj knjižici. U vrlo kratkim, ali markantnim potezima crta on sav razvitak kršćanske umjetnosti od njezinih najranijih početaka do Michelangelove Sikstinske kapele. Tada počinje nova umjetnost, koja nije više »nipote di Dio«, ni »serva di Dio«... Sauer je ostao, s pravom, učenik Krausov. On ne traži samo detalje — premda potpuno vlada cijelom i najnovijom literaturom — on hoće da pronikne u duševne komponente, koje su dale rezultantu kršćanske umjetnosti. Govoreći o preokretu koncem XIII. i u XIV. v., kad opažamo, kako simbolizam prelazi sve više u »naturalizam«, stilizacija u kopiranju prirodnih pojavnih oblika, drži S., da je mistika sv. Bernarda, sv. Franje asiskog, Mechtilde i Gertrude djelovala na umjetničko shvaćanje prirode i njenih pojavnih oblika i to time, što je »na posve novi način, više osjećajno shvaćala svoj odnos prema religiji«. Tako on tumači tadanji prijelaz iz monumentalnih, epskih forma i koncepcija u subjektivne, lirske.

2. Tko bi u ovoj knjizi tražio životopisne podatke, opise umjetnina, tehničke kritike, ostao bi razočaran. O svemu tomu nema ovdje ni spomena. Kühnel proučava umjetnost i njezine probleme i odnose, umjetnike i njihova djela i život i životno doba. Ali on nam tog studija ne pruža ovdje. On nam daje samo njegov rezultat: svoje subjektivno shvaćanje umjetnosti, umjetnika i umjetnina. Nije toliko važno, da li je uvijek, u svakoj pojedinosti, ova njegova intuicija posve tačna. Važnije je, da čitalac ne stane kod onoga, što je čitao, nego da dalje razmišlja, gleda, osjeća, zorno, da se onda i sam nastoji uživjeti u taj pitanja i činjenice, da ih onda uzmogne sam i razumjeti, Zapravo imadu i Sauer i Kühnel jedinstveno shvaćanje umjetnosti. Tek je Sauer mirni, objektivni naučni kritičar i historik, a Kühnel je, u onom, što nam ovdje pruža, subjektivni posmatrač.

Dr. D. Kniewald.

1. M. Kulunčić D. I.: Život i nauka Isusa Krista iz četiri sv. Evanđelja u razmatranjima. I. svezak, Božićno doba, od 1. nedjelje Došašća do Sedamdesetnice, str. 328. Hrvatska knjižara, Split, 1927.

2. Dom J. B. Chautard O. C. R.: Duša apostolskoga djelovanja. S francuskoga preveo dr. Marko Alaupović, kanonik vrhbosanski. Sarajevo, 1926. Naklada Kaptola Vrhbosanskoga. Str. 304. Cijena Din 20.—, za omladinu Din 15.—.

3. Heinrich Fassbinder: Vor dem Sommer, ein Buch vom inneren Reifen für unsere künftigen Frauen, zweite und dritte Aufl., Herder 1925.

1. Svima nama dobro poznati P. Kulunčić daje ovdje, mislim, u prvom redu duhovnim osobama lijepa izvorna razmatranja o životu Isusovu. Već iz ovog prvog, lijepo opremljenog sveska, vidimo jednostavni, mirni način razmatranja vjerskih istina, koji toliko dobra djeluje u duši. Sadržajno su razmatranja također jednostavna i vrlo solidna, a oslanjaju se i formalno i stvarno na klasične autore ovoga smjera. Vrlo je